

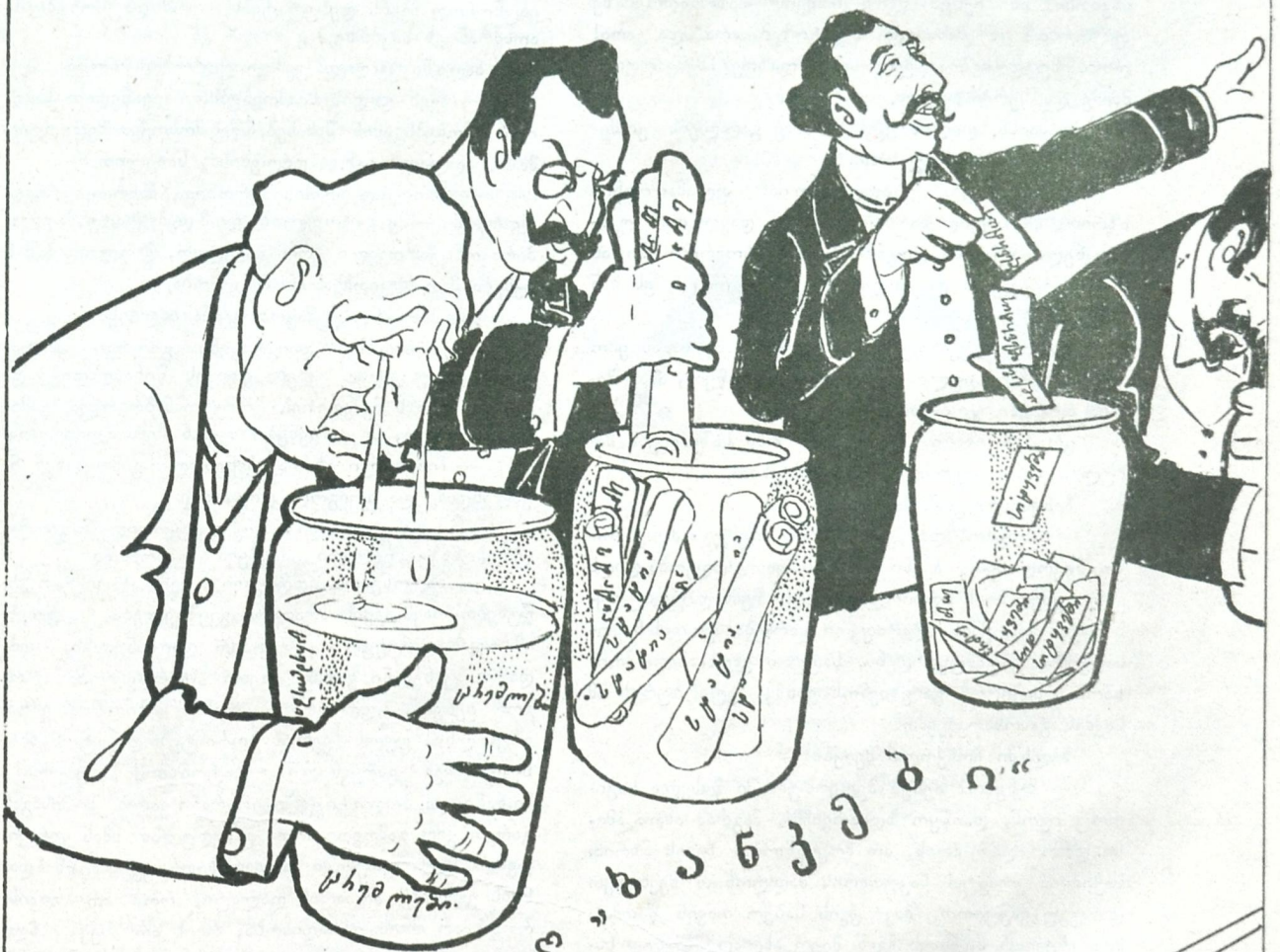
საქართველო

№18

-საღამური

ყოველ-კვირეული იუმორ. ჟურნალი.

ქართველი ინტელიგენცია.

საბურთალოს რაიონის საკრებულო

ბ. ი. შალიჩი

მსხვერპლი მამულის წინაშე!

ლოცოვჩაძეა ს. ბიხოვისა.

პატარა*) ფელეტონი.

საბანგაშო კრება.

ქართველი საზოგადოება ფეხზე დადგა! არჩილ ჯორჯაძის ოცნება საქმეთ იქცა: ქართველი ერი შეერთდა! ერი და ბერი, მღვდელი და დიაკონი, თავადი და გლეხი, მუსა და მწარმოებელი, ყველანი ერთი აზრით, ერთი გრძობით გამსქვალულნი, ერთგვარ ღრმათ ჩაფიქრებულნი, ერთგვარ მოუთმენელნი და ჩუმი მღვდვარებით შეპყრობილნი!

რა მოხდა? რა ამბავია?

იქნებ ფიქრობთ, გედევანოვის იუბილე იყოს მიზეზი ამ შეერთებისა? ან გგონიათ ტერიტორიის საკითხი? ან იქნებ წერა-კითხვის საზოგადოებაზე ფიქრობთ? ან ქართულ თეატრზე? არა და არა! ღრმა შეცდომაშია ყველა ასე მოაზრე! საქმე უფრო მძიმე და სერიოზულია.

ნ მისს, დიდის ექვს საათზე გალღვის კომედა მიწას უნდა დაეჯახოს!

განადგურება აუცილებელია! ფლამარიონის აზრით: ან სიცილ-ხარხარში უნდა დავლიოთ უკანასკნელი წუთები ღვინის ჩვენის ცხოვრებისანი, ან მწარე ტანჯვასა და გოდებაში, როგორც ეს ბნ „სიტყვას“ სჩვევია.

და აი ღვინადელი უჩვეულო, ანუ საგანგებო კრებაც ამ უჩვეულო მოვლენამ გამოიწვია, ანან შეასხა ფრთები ჯორჯაძის ოცნებას.

კრების მზანია: გამონახოს რამ საშვალემა, მამულის განსაცდელიდან გადასარჩენათ.

ჩინებული განზრახვას!

— ბ-ნებო! დაიწყო კრების თავმჯდომარე, ნიკო ნიკოლაძემ, — ჩვენი ქვეყნის კეთილდღეობა დიდს განსაცდელშია! ხუთიოდ დღე და ჩემს დაწყებულუბათაგან თითქმის აღარაფერი დარჩება! ფოთის ნავთსადგური ვაკამტვერდება, საფუთო გადასახადი მოისპობა! საჭიროა გაიგზავნოს ვინმე პეტერბურგს ამ საქმის გამოსარკვევათ.

ხალხში ჩოჩქოლი შეიქანა.

— ბ-ნებო! იქნებ პეტერბურგში წასვლა საჭიროც იყოს, დაიწყო ზდანოვიჩმა, მაგრამ ახლა ამისი დრო აღარ არის, არ მოესწრობა. ჩემის აზრით საჭიროა კომეტას საკუთარის ძალღონით შევხვდეთ და უკუ ვაქციოთ. შავი ქვის საბჭო თავის წარმომადგენელათ ნიშნავს ჩვენ მიერ ახლად შექმნილ საფრენ მანქანას „სამქვარიანს“.

ხალხში კვალად უიმედობის ხმები გაისმის.

— პატივცემულნო ქართველნო წარჩინებულნო და უწარჩინებულნო! როგორც წარმომადგე-

ნელს თფილისის თავდაზნაურობისას შემომაქვს წინადადება: არჩეულ იქნას კომისია ხუთი კაცისაგან, რომელიც გზად შეეგებება კომეტას და გამოუცხადებს ქარაველი ხალხის უკვე შევრდომილეს გრძობებს, წმინდა ქართლი კილოთი წარმოსთქვა პავლე თუმანიშვილმა.

„ეგ ზღაპარიო“, გაისმა უკმაყოფილო ხმა ხალხისა. მხოლოდ აზნაური ვასილ ხუნდაძე იყო ამისი თანახმა იმ შესწორებით, რომ თან პირი მარლიცა და საეკლესიო დროშებიც გამოეტანათ.

— ამხანაგებო და მოქალაქენო! დაიწყო გაზეთი „სხივის“ წარმომადგენელმა, — ერთად ერთი გზა ხიჯათის ასაკდენათ ეს არის სახელმწიფო ღუმეში შეკითხვის შეტანა კომეტის მოქმედების შესახებ. ვაცნობთ ჩვენს დებუტატებს, რომ დაუყოვნებლივ აღსძრან ეს საკითხი.

ხალხში კვალად უკმაყოფილო ჩოჩქოლია!

— ჩვენ დიდის სიამოვნებით მივაწვდით საქირო ცნობებს ამის შესახებ, წარმოსთქვა მედიდურმა ი. ალლაძემ გაზ. „დროების“ სახელით.

— მხოლოდ ერთის პირობით, ჩაერია არჩილ ჯორჯაძემ, — მე ვთხოვლობ, რომ დებუტატებმა ილაპარაკონ ქართველი ერის სახელით, მხოლოდ მაშინ ექნება მათ შეკითხვას მნიშვნელობა.

გაისმის ყრუ უკმაყოფილება ხალხისა.

— ეი ხალხნო! დაიგრგვინა გიორგი ამირაჯიბმა, — თუ ეს არ იქნება ეთიკის წინააღმდეგი და თუ მე კნიაზს შემეფერება კომეტთან ბრძოლა, გამიშვით მარტო, მე გაჩვენებთ თქვენ ჩემს ძლიერებას.

— ჩინებული აზრია, ჩინებული! გამოეძახენ ნ. კალანდაძე და გრიგოლ დისამიძე

აქა-იქ სიცილი და აქა-იქ უკმაყოფილება გაისმა. ტრიბუნაზე მწერალი „სიტყვა“ გამოჩნდა.

— ბატონებო! „დღიური“! ჩვენ ტყვილათ ვიწუხებთ თავს, ჩვენ არაფერი გვეშველება! „დახეთ იმ ოჯახ დაქცეულს! თავ-პირ დაუბანელნი, თმა დაუვარცხნელნი ვართ, ვგეთი უზრდელობა როგორ იქნება? „დღიური“! „ათასის სიბილწით ვართ აღვსილნი! გულს ჩვენსას ბოროტება დაბატონებია! სული ჩვენი გარყვნილია!“ ბატონებო! „დღიური! მონანი და პოლიტიკური არარანი ვართ! შიშისაგან გარეთ ვერ გამოვდივართ! ვაბედულათ ხმას ვერ ვიღებთ! ათას ზვრელში დავჭვრებით! ყველა წმინდანებს ვგმობთ! არ არის დღლატი, რომ არ ვიკისროთ! არ არის უსინდისობა, რომ არ შევიდისხლობოცოთ! ბატონებო! „დღიური“! სახიზლარი წუმ პე სიბინძურისა...

ხალხში უკმაყოფილება იზრდება, გაისმის: არ გვინდა, რას მიედ-მოედება! გაჩუმდეს, გაჩუმდეს!..

— ბატონებო! „დღიური“! ზღვას რძით ვავსებდი, უღაბნოს სამოთხეთ გადავაქცევდი! ზამთარს ვავაქრობდი, შიმშილს მოვს ..

უკმაყოფილება უმაღლეს წერტილამდე აღწევს და ბნი „სიტყვა“ ვაპყავს ქაიხოსრო ქავთარაძეს.

*) ბოლიშს ვიხდი პატივცემულ მკითხველებთან, რომ „პატარა“ ფელეტონი ვგრე გააუხარდა. რას იზამთ, საკითხი ნეტო მწვავე და მნიშვნელოვანი. ე—კი.

ტრიბუნაზე გრიგოლ რობაქიძე გამოჩნდება ხალხი წყნარდება.

— ქნებო და ბნებო! ლექცია! განსაცდელი თავისი რეალური განსახიერებით კარს გვადგას! ყველანი ვართათთოლოვით და ვკრით ჩვენი „წარმავალ მეს“ ინდივიდუალ უყოფლობის გამო. გარნა არ იკით, რომ არსი ყოველი არს ქვევით ყოფილი და კვეთილი, რამეთუ მთელსა ქანის ნაწილთა სახიერება საერთო განწვევებაში? სინტეტიურ-ანალიტიური განსახიერება ეროვნული სულისა შევადგენს წარუვალ მეს და არავითარ კომეტას ძალუქს წარხოცნა მისი. საჯდომი იმა სულისა...

მსწენელთა შორის უკმაყოფილებამ იმატა! რობაქიძეს ლექცია შეაწყვეტეს. ტრიბუნაზე კიბა აბაშიძე გამოჩნდა.

— ბნებო! მე მსურს განვიმარტოთ სურვილი ჩემს უწინარეს ორატორისა. ჩვენ არ დავუხმინეთ მას ეთქვა ბოლო სიტყვისა, სურვილი მისია მოხდეს გასამართლება კომეტისა ქართულ თეატრში!..

— საქაროა, საქარო, მაგრამ უთუოდ უნდა იყოს როგორც დამცველი, აგრეთვე ბრალმდებელი, შენიშნა კ ჯაფარიძემ. ქვეყანაზე არ გავგონილა სამსჯავრო, რომელსაც...

— ბნებო! მე მგონია კომეტა არც იმდენათ უგულო და სასტიკია, რომ ჩვენს ახალ ცხოვრებას არ მიაქციოს ყურადღება! ეს ეს არის დავებქვე ჩემი „ერი და კაცობრიობა“. უსინდისობა იქნება მისი მხრით.

ალარ გაათავებინეს სიტყვა პატივცემულ ქართველ სოციოლოგს Batou ს.

ბევრი, ძლიერ ბევრი მოსაზრება გამოითქვა მოსალოდნელი უბედურობის შესახებ. მაგრამ ხალხი ვერაფერმა ანუგემა, წყლულს მალამო ვერაფინ ვამოუნახა. მღვდლები შეჰპირდნენ უსასყიდლოთ, ან მცირე სასყიდლით საღამოთი ზარების რეკას და ლოცვა ვედრებას; ინჟინერები ფიქრობდნენ რაიმე საფრენის მოგონებას, რომლითაც მოსახერხებელი ყოფილიყო მარსზე გადასვლა; ბოქაულებმა აღუთქვეს სტრატეგიების საშვალდებით მისი დაჭერა; ერთმა ოზურგეფელმა აზნაურმა კომეტის დაწვა აღუთქვა ხოლო გუნიამ დათრობაც კი უჩრია იმისი, მაგრამ ყოველივე ეს ბავშვური და შეუწყნარებელი გამოდგა.

აი ამ დროს გამოვიდა სცენაზე თქვენი უმორჩილესი მონა!

— ბნებო! მესმის მე თქვენი გულის წუხილი, თქვენი მოთქმა გოდება! მძიმეა განსაცდელი, მაგრამ არა ისეთი, რომელსაც არაფერი ეშველებოდეს. გათხოვთ მცირე ყურადღებას და მოთმინებას.

ხალხი დაწყნარდა. ყურადღება გაიზარდა. — ბნებო, ჩვენ მხოლოდ ერთი გზა გვაქვს და ერთი საშვალდებ უბედურობის ასაცდენათ. ამისათვის არ არის საქარო არც პეტერბურგს რბენა, არც ჰაერში ფრენა, არც კომეტის წყენა, არც ღვინით მოღებნა საქაროა დავითანხმოთ... გესმისთ ბნებო, საქაროა დავითანხმოთ მხოლოდ გიორგი

გვაზავა! დიახ, საქაროა დავითანხმოთ გიორგი გვაზავა და დავალოთ მას, რომ წ მისის, დილის წ საათზე, ფრაკითა და ცილინდრით გამოწყობილი ავიდეს მახათას გორაზე.

„მერმე! მერმე!“ გაისმა ხალხის გრილი! „განაგრძეთ, განაგრძეთ!“

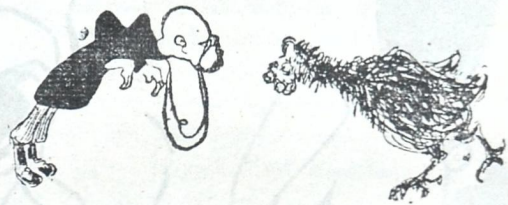
— მერმე, ბნებო, თან იქონიოს თავის ლექსთა კრებული და როგორც კი გამოჩნდება კომეტა, მარცხენა ფეხის წვერზე შემდგარმა მისებურათ წაუკითხოს დაუპატიებელ სტუმარს და სრული იმედი გქონდეთ, რომ კუდიანი ვარსკლავი არც ისე სულელეთა, მას ყური უგდოს და სმენა მოიწამლოს. ის მყისვე იბრუნებს პარსა და ცის უფსკრულში ჩაინთქმება.

ხალხის აღტაცებას საზღვარი არა ჰქონდა. მქუხარე ტაშმა დაჰფარა ჩემი უკანასკნელი სიტყვები.

პაშინვე დაიყოლის ბნი გ. გვაზავა ამ წინადადებაზე და დღეს ქართველი ხალხი გულ დამშვდებით მოეღოს წ მისის დილას

ვაი იმ ხალხს, ვისაც ასეთი მგონები არა ყავს!

ეშმაკი.

ს ი მ ლ ე რ ა

ჩემი სევდისა გამოთქმა, შეუძლიან განა პ-რსა? ჩავეარდნილვარ უფსკრულ ზღვაში, ვერ გავსულვარ განაპირსა! ცისმარე დღეს ცრემლი მღორჩობს, ალარ მიხსნის დანა პირსა, ვაი, ჩემო სიყმაწვილევ! რით მისრულებ დანაპირსა!..

ბ ლ ე ლ ა შ ვ ი ლ ა .

სკოტიონგ კონგ!

თფილისელი მოქალაქე ინტელისულის როლი.

დაგუბერნიოს დღეაგუი

(თარგმანი)

„ქ. პულოის მცხოვრებნი, ძალთა გა-
დაკინწვლის ხანაში, ვალდებულნი არიან:
ყურადღება მიაქციონ თავიანთ ძალღებს
და ქუჩებში არ გამოუშონ ისინი.“

გუბერნი. ნ. პროტასიევი“.

რევოლიუცია კარგა ხანია დასცხრა ქ. პუ-
ლოეში და მომაბეზრებელი სინდისი მუდამ ამას ჩას-
ძახოდა ადგილობრივ ადმინისტრაციას:

— აღარაფერს აღარ აკეთებ, ადმინისტრაციავ,
აღარაფერს! ფულღებსაც მუქთად იღებ უსაქმობისა-
თვის, უსაქმო ადმინისტრაციავ!

— მართალია, მართალი! ჩურჩულებდა თავის-
თვის პულოის ადმინისტრაცია. — მართლა არაფერი
სათვის და უსაქმობისათვის ვიღებ ჯამაგირს.

მუდამ დღე ფანრით ეძებდენ ქუჩაში სოც.-
დემოკრატსა, თუ სოც.-რევოლიუციონერს, რომ
ქალაქიდან გადაესახლებიათ. ან ციხეში ჩაესვათ.

— ათასი თუმანი თითო კრამოლნიკი! აცხა-
დებდა ადმინისტრაცია, მაგრამ პულოის კრამოლ-
ნიკები თითქო ცამ ჩანთაქ, მიწამ ჩაყლაბა!

— ოჰ, საზიზღარი ხალხი! გაიძახოდა ადმინის-
ტრაცია. — ასეთი უბრალო სასჯელისათვის ხმა ჩაი-
კმინდეს, ბუნტსა და მღელვარებას თავი დაანებეს!

საუბედუროთ, ფაქტი თავისას ამბობდა: პულო-
ის მოქალაქენი ისხდენ წყნარათ, მშვიდობიანათ
და არავითარ მიდრეკილებას არ იჩენდენ პეტერ-
ბურგში შემზადებული მშვიდობიანობის დასარღვე-
ვათ.

— ეს ბუნტია! განაცხადა ადმინისტრაციამ.
ისინი განზრახ არ ბუნტობენ, რომ ჩვენ მოგვისპონ
საშვალემა სამსახურში დაწინაურებისა. ეს ბუნტია
ბუნტის წინაღმდეგ!

ადმინისტრაცია გულის სიღრმემდე ააღელვა ამ
მოვლენამ.

პულოის მაგალითს მიბაძეს სხვა ქალაქებმა და
ბუნტი ბუნტის წინააღმდეგ მოედო მთელს ოლო-
ნეცის გუბერნიას. თითონ გუბერნატორიც დააფი-
ქრა ამ ამბავმა. მუდამ დღე მოსდიოდა მას ასეთი
მოხსენებები:

— ბოქაული, პირველი უბნისა, გვერდებს იტ-
კივებდა ლოგინზე უსაქმოთ გდებისაგან და იძულებ-
ული ვიყავით, საავთიმყოფოში მოგვეთავსებია.

— გუშინ, სტრაჟნიკი მხეცამე შიშვლით მო-
კვდა. ის იმ ზომ გაზარმაკდა, რომ შეეზარა ლუ-
კმის პირამდე მიტანა.

— მესამე დღეა, რაც უბნის ზედაზღვეველი
ქრთამაძე მკვდარი ნახეს თავის საწოლ ოთახში.
ღამით მისთვის ყელი გამოეჭრა სინდისის ქენჯანს.
გუბერნატორმა გადასწყვიტა, მიიღოს რაიმე ლო-
ნისძიება ხელქვეითთა გამოსაფხიზლებლათ.

— უნდა უთუოდ მოვიფიქრო რამე, წარმოს-
თქვა მან და მართლაც დიდი ხნის ფიქრის შემდეგ
მოიგონა კიდევ.

— ხალხი დაწყნარდა, დროა ცხოველებს მიე-
ყოთ ხელი...
და მეორე დღესვე „საგუბერნიო უწყებებში“
დაიბეჭდა სასტიკი ბრძანება:

„ჩემამდე მოაღწია ცნობამ, რომ ჩემდამო რწმუ-
ნებულ ქალაქში პატივცემულნი შინაურნი ცხო-
ველნი არღვევენ წესიერებას და ქუჩებში გამოდიან
ადამის სამოსლით, ანუ უკეთ ვსთქვათ ტიტვლები.
ვსცნობ რა ამას შეუწყნარებელ მოვლენათ, წინა-
დადებას ვაძლევ ჩემს ხელქვეითებს, განსაკუთრებუ-
ლის ენერგიით ადვენონ თვალყური, რომ მომა-
ვალში ბ-ნი ცხოველნი გამოდიოდნენ აღნიშნულ
ფორმის სამოსელში: ცხენები, — შარვალსა, ელეტ-
სა და პიჯაკში გამოწყობილნი, ძროხები — იუბკებსა
და ჩითის კოფტებში, პანამის შლიაპით, ძაღვები და
კატები, — ჩოხებში. ამ დადგენილებათა დარღვევისა-
თვის თითოეული ცხოველი დაისჯება სასტიკი სას-
ჯელით, თანახმათ საგუბერნატორო წესებისა“.

ტირილითა და ხეივანიით უყრიდენ ცხენები
ფეხებს ვიწრო დიოგანალის შარვლებში. ძროხები
ტანჯვითა და ბლავლით იცვამდენ ახალმოდის იუბ-
კებს მოწურული კორსეტებით. ძაღვებმა ღრენაც
დაიწყეს, მაგრამ მიხვდენ, რომ ძალა სხვათა მხარეს
იყო და ბედს დემორჩილენ.

„საგუბერნიო უწყებებში“ კი მეორე, უმეტეს
სასტიკი განკარგულება დაიბეჭდა:

„გუშინ ჩვენ მოწამენი გავხდით ყოველად სა-
ზიზღარი და უზნეო სანახაობის! ქალაქის მოედან-
ზე, იქ სადაც აუარებელი ხალხი იყრის თავს, სა-
დაც დადიან მოსწავლე ქალ-ვაჟნი, რამოდენიმე ბე-
ლურაები ურცხვად ეარშიყებოდნენ თავიანთ ქალბა-
ტონებს. ასეთი მაგალითი შე შეუწყნარებლათ და
სამწუხარო მოვლენათ მიმჩნია. ამიტომ წინადადე-
ბას ვაძლევ პოლიციელთ, ყურადღება იქონიონ და
ხელი შეუშალონ ფრთოსანთა ამგვარ გახრწილე-
ბას, დაიხშონ ყოველგვარი მეგობრულ-ნათესაური
გრძნობები მათდამი და დამნაშავენი მყისვე დააპა-
ტიმრონ. ამ მიზნისათვის თითოეული გოროლოვოი
ვალდებულია იქონიოს ჯიბეში მარილი და ყოველ
საქირო შემთხვევაში კულზე დააყაროს უწყსოებაში
შენიშნულ ბელურას“.

მთელს ოლონეცის გუბერნაში და რასაკვირ-
ველია ქ. პულოეშიაც, მუშაობა გაჩაღდა.

დილა აღრიან შენიშნავდით ქალაქის ქუჩებში
მონაგარდ პოლიციელებს, რომელნიც გამალებითა
და თავ-გამოდებით დასდევდნენ ცხენებსა და ძაღვებსა
და ბელურებს. კინიჯობინი იგროგ

— აბა ჩქარა, ჩქარა მოსწარნი მისდებოდა! შე-
ხედე ტიტველი გამოვარდნილა ქუჩაში! გასძახო-

დენ ერთი-მეორეს სიმწრის ოფლ გადახეტილი პო-
ლიციენი.

— აი, აი შეხედე ის ბელურა თვალს უშვება
მეორეს, აბა სტაცე ხელი! მარლილი მაგას კულზე,
მარლილი!

— აი ცხენი უშარვლოთ! აბა პოლიციაში უკა-
რით თავი მაგ ბუნტის თავსა და გუბერნატორის
მოწინააღმდეგეს.

მხოლოდ მწერნი და ქვეწარმავალნი გრძნობ-
დენ თავს თავისუფალ მოქალაქეებათ მთელს ოლო-
ნეცის გუბერნიაში!

მაგრამ მათხედაც მიდგება ჯერი!

ო. ლ. დორ.

კომეტა.

კომეტა მოდის! უფროთხილდით,
ვერ გიხსნით შუბლი მაგარი,
გატყდება თავი, დიდი ხნის
ნაზარდი ნაამაგარი!

— მე ვერას მიზამს კომეტა,
მისი არც შემეშინება:
ფაფახი დიდი მახურავს
თუ დაჯახება ინება.

— ტყვილათ ტრაბახობ, თავაღო
ის მოდის გრძელი კულითა,
ვერ დაიფარავ მაგარ შუბლს,
ველარც ფაფახის ქულითა.

— ღმერთია შემწე! ხუცესმა
წარმოსთქვა, ხელ აღბრობილმან:
არა გასწიროს მსახურნი
ძემ ღვთისამ, მხოლოდ შობილმან!!

— არა მამაო, კომეტას
მახვილი ასხამს ყურები.
იცის მან თქვენი, ღვთისადმი
ნასაქმი, ნამსახურები.

— ნეტავ რა არის ეგეთი
ეგ კულიანი ვარსკვლავი?
თუ შუბლი მარტო არ კმარა,
რილასთვის მინდა მხარ მკლავი
გიორგი ამირაჯიბის,
არვინ შობილა მამკლავი!

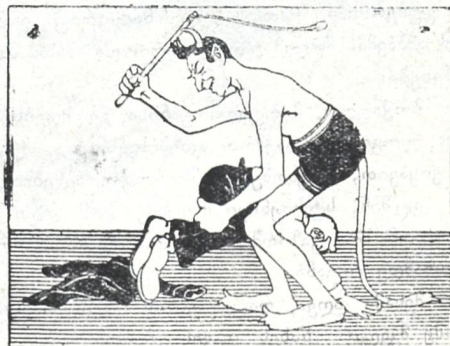
— ეჰ რედაქტორო, ძვირფასო
რაინდთა მისადარეო,
კული აქვს შენსა მუშტებზე
უფრო დიდი და მწარეო,
დაგზაგრავს, თუგინდ გიგოც
და ნესტორიც მოიხმარეო

— რა ბუზებია კომეტა!
(პართემა დაიტრაბახა)
ისეთი ცილი დავსწამო!
ოჰ, ნეტავ ერთი მანახა!!!
— არა კეთილო, ეგ ხერხი
ფუქია აქ და ურგები:
ველარ გაუძლებს იმს კულს
თქვენი ნაცადი ჯურგები.

— რის კომეტაო, რის ქლაკვი,
რის პრასა ნიახურია.
მაშ ეურნალისტი არა ვარ,
ცილინდრი არა მხურია!
— ქართველი ეურნალისტიო?
ოჰ რა ხეშარა ყოფილხარ!..
მოგკლავს, ძმავე, თუმცა სხვესავით
მაგარი შუბლით შობილხარ

— მე კი მგონია, კომეტა,
ვერც კულს მახლეებს და ვერც ხელსა
სარდაფში როგორ მომნახავს
მხიარულ არტისტს, ქართველსა
— რას ამბობ, ძმაო, მის რისხვას
ვერსად ვერ დაემალევი,
ბევრი უნახავს მას თქვენზე
უფრო ლოთი და მათვრალევი.

ეშმაკი

მესტვირული.

(გაძღვნი ქუთათურებს).

მომწყინდა ფოთში ცხოვრება
გულ მოკლულს გასაჰირითა,
და ქუთაისსა ვესტუმრე
ჩემი ქამანჩა-სტვირითა.

დავყევი კარ და-კარ, ქუჩებსა,
ხან ჩუმათ, ხან ლიღინითა
და შევაწუხე ჯინც შემხვდა
კვლევა ძიება კითხვითა.
მსურდა გამეგო ამ ქალაქს
რომ იხსენებენ ქებითა,
მართალი იყო, თუ ისიც
აქედ არს რამე სწებითა.
პირველათ თეატრს ვესტუმრე,
ეშმაკურ მორიდებითა,
დავაკაკუნე კარები
და, კასირს მოკრძალებითა
გარდავეც ჩემი მოწმობა...
თან პასუხს მოთმინებითა
ველოდი... შესვლა შემეძლო
მხოლოდ იმისი ნებითა.
მაგრამ სახეზე უცნობსა
შევატყე შეწყინებითა
მხოლოდ გულის თქმას მალვადა

ეშმაკის მორიდებითა.
და ბოლოს მოკლეთ მიბრძანა:
—ნება გაქეთ, შებრძანდებითა,
თუმც ეშმაკს სხვა მოწმობა აქვს
და მიტომ გვეეჭვებითა.
მე სიტყვა არ შევებრუნე
და მყისვე აჩქარებითა
შევაღე კარი, შევედი
მუშური ბრწყინვალებითა.
ენახე „სამშობლოს“ არდგენდენ
ამ „ახალ-ახალ“ დრამას
ალბათ უკეთ თუ შესძლებენ
ასჯერ ნათამაშს ამასა.
ვარგოდა ლეონიძე,
ქეთევანს უქებთ თამაშსა,
ხიმშიაშვილიც მომწონდა,
კარგათ ხმარობდა ყამასა.*)
შახიც ნამდვილათ შახობდა,
სუსტობდა ვით შევს მამასა,
და მისი ქალიც ქალობდა
წუხობდა ტყვეთა ტანჯვასა.
ხალხი-კი ძან თხლათ იყო,
ძკირათ ნახავდით „დამასა“
ალბათ ბაღებში ვიდოდენ
სატრფოსთან თხზავდენ დრამასა.
მოსწავლეები კმაროდენ
სიმართლეს ვიტყვი ამასა,
მალლიდან გადმომცქერაღნი
გრძობით უცქერდენ თამაშსა.
გათავდ.: მეც გზას ვავუღეძე,
სკოლებისაკენ ვიარე
ბევრი ამბავი ვავიგე,
ბევრი რამ ვავიზიარე.
გავიგე ერთი უჩიტლის
ამბავი სამგლოვიარე,
ამხანაგთ მტერი ყოფილა
მათ ქირის არ მოზიარე.
როცა სურს რამის ვაგება
მაშინ მათეენ არს მოარე
ვაიგებს. . . უფროსს ახარებს
ჩაჩუტობს თურმე მწუხარე.
ამ ხერხით ლამობს წინ სვლასა,
სხვების სიავის მდომარე
ვაშა მას! რომ სიცოცხლითვე
თვით გაუთხრია სამარე.
წიგნთ-საცავ სამკითხველოსაც
ვესტუმრე უცხო სტუმარი
შევაღე კარი... ვიხილე
გამგე მოწყენილ-მდუმარე.
ვკითხე: ძმაგ რა დაგმართვია,

*) „ყამა“ მეგრული სიტყვაა. ქართულათ ხანჯალი.

რამ ჩავაფიქრა, რა არი?
 მან მიპასუხა: „ღამეხსენ,
 დაბნეული მაქვს დავთარი.
 დამტყუეს ყველა წიგნები,
 აწ ვარგებული არ არი.
 „ზალოვათ“ ქულებს სტოვებენ,
 მომდის უზომო ზარალი.
 ამ ქუთათური ვაყების
 სინდისი ვაჭკრა ვით ქარი
 მატყუილებენ... რაღა ვქნა
 ჩემო ძაგ, აბა მითხარი?
 მე ჰკუას რათ ვასწავლიდი,
 ვიცან სალარო არ არი,
 ვარჩიე ამის შესახებ
 ეშმაკს მივართვა უსტარი.
 აწ კმარა გულა დავჩუტოთ
 ლიღინს დაუღოთ საზღვარი
 თუ დავრჩით კიდევ ვუმღეროთ
 ქუთაისს შესამკობარი.

ტლინკაძე.

ორ წყალ მუკ!

(სამო სურათი შეკვარებულას ცხურებადან)

სურათი პირველი.

(მოკმეღება სწარმოებს რკინის გზის სადგურზე. დილა. მგზავრები მატარებლის მოსვლას უცდიან.)

საშა. (თავისთვის) ნეტავ როდის მოვა ეს ოხერი მატარებელი! ფუი! საათ ნახევარი ჰკლებია! გული გამიწვრილა ამოდენმა ლოდინმა. ნეტავი ნაცნობი მაინც გამოიმჩნდეს ვინმე, რომ ლაპარაკში გული გადავყავოლო, (ამ დროს პლათფორმაზედ გამოჩნდება სოლომანი თავიდან ფეხამდის ტალახში ამოსვრილი).

სოლომანი. (ნასილჩიკს) აი აქ დადევ, შენ კი წადი და ბილეთი აიღვე.

ნასილჩიკა. რომელი კლასისას. ინებებთ ბატონო?

სოლომანი. მეორე.

ნასილჩიკა. ესლავე მოგართმევთ. სოლომანი ბუფეტისკენ წავა, მარა ამ დროს შეამჩნევს მოსერიწე საშას, და უძახის).

საშა. (ხელს ართმევს დაჰკოცნის) გამარჯვება კაცო! ემსახი იმას ვნატრობდი; ნეტავი ნაცნობი შემხედდეს ვინმე-მეთქი. როგორა ხარ ჰა?

სოლომანი რა მიჭირს, ხან აქეთ ვვლივარ ხან იქით. როგორც ძაღლს ისე მათრევენ.

საშა. საით ყოფილხარ? ეს რა მოგსვლია, ტალახში ხომ არ გორავდი? (იციანის) ნამდვილ ტალახამდეს მაგონებ აი!

სოლომანი. ტალახამდე კი არა, რატო მეტიც არა ვარ ჩვენი უფროსების ვადამკიდე. ერთ დღეს არ გვაძლევენ მოსვენებას: ხან აღმა გიზამენ პირს, ხან დაღმა. ბრძანების მეტი რა სჭირდებათ. მოვაჩეჩებენ ხელში ბრძანების ქაღალდს და რა მოგივა იმას არ კითხულობენ. თვითონ კი თბილ კაბინე-

თიდან ფანჯარაში გამოიყურებიან. უსამართლობაა ჩემო საშოკო უსამართლობა! შენ რაღას შეგები? რატო წელს არ წასულხარ რუსეთში, ჰა?

საშა. (ამოიოხრებს) ეჭ, ჩემო მეგობარო, იქ წასვლას ხელის ქუჭკი უნდა, მე კი გაზვრეტილი გროშიც არ მბაღია, რომ კვეი ვიყიდო და ცხვირზედ მივიკრა. აბა რითი წავიდე?

სოლომანი. რატო სტიპენდიის შოვნას არ ცდილხარ, შენმა ამხანაგებმა თუ კი იშოვეს?

საშა. ბევრი ვიჩალიჩე, მარა არა გამოდნა-რა.

სოლომანი. მიზეზი?

საშა. ათასი.

სოლომანი. მაინც ღმერთმანი, რა მიზეზია? პირველ ხარისზე კი გაათავე და რატომ არ მოუციათ?

საშა. ეს ჩემო ძმაო, პირველი ხარისხი, ბევრს არაფერს გიშველის, თუ ან კომისიაში არა გყავს ვინმე დამხმარე, ან ვინმე დიდ გამოჩენილ თავადს არ იცნობ, ან... ესე იგი, მოკლეთ რომ ეთქვათ, პროტექციაა საჭირო.

სოლომანი. (გაჯავრებავ) ეგ ხომ უსამართლობაა, ეგ ხომ ადამიანის მასხარათ ავლებია! რატო ხმას არ ამოიღებ? პრესა ხომ სუფევს. თქვენ უნდა ეცადოთ გამოამქლავნოთ ყოველივე, უნდა მოითხოვოთ სამართლიანობა, უნდა იბრძოლოთ სამართლიანობისთვის.

საშა. (დინჯათ) მესმის, ამხანაგო, შენი გულის წყრომა, მარა ჩვენდა საუბედუროთ „პრესსაშიც“ პროტექციაა საჭირო, თორემ შენ მიტანილ უბრალო წერილსაც უადგილო ალაგს გაისვრიან.

სოლომანი. როდემდის უნდა დარჩე ეგრე?

საშა. რა ვქნა? უნდა უცადო დროს და იღბალს, იქნება იქნება როდისმე ჩემს წინაც დაიჩქოს აქლემმა.

სოლომანი. (ცოტა სირჩუმის შემდეგ) ბიჭო! ერთ რამეს გირჩევ.

საშა. აბა?

სოლომანი. ცოლი შეირთე. ვაჭრებს კარგი ქალები ჰყავთ და სტუდენტი სიძეებიც უყვართ ფულს ბევრს მოგცემენ.

საშა. ერიპა... შენ სულ ბავშვი ყოფილხარ. ასე გგონია ცოლის შერთვა ბაღში კიტრის მოწყვეტა იყოს. აქაო და ფული აქესო ვინ იცის ისეთი ჯაჭვი გადავიკვიატო, რომ მთელი სიცოცხლე მომიწამლოს ჯერ ქალსაც, რომ იცნობდე და გიყვარდეს მაშინაც ძნელათ უნდა ენდოს კაცი, არა თუ ისე პირდაპირ შეირთოს. განა არ იცი იმათი ამბავი?! დღეს შენ უყვარხარ, ხვალ სხვა და ასე. რაზედ ავიტკიო აუტკივარი თავი, ჰა?

სოლომანი. (ნაღვლიანათ ამოიოხრებს) ეჭ, უბედურებაც ეგ არის, ჩემო მეგობარო, კაცს ცოლის შერთვა გინდოდეს, გიუღებოდე, მთელი დღე იმაზე ფიქრობდე და თანაც გეშინოდეს.

საშა. (მხიარულათ) შენ რაღაც სხვა ჰანგზე მღერი ჰა? ხომ არავის ვადაეკიდე?

სოლომანი. (ყოყმანით) არა მაგრამ.

საშა. მაგრამ რაღა? თქვი, ნუ მიმაღავ.

სოლომანი. მაშ კარგი გეტყვი, მხოლოდ დაეხსნეთ, თორემ დავიღალე.

საშა. დავსხდეთ.

სოლო. ესლა-კი გამოგატყდები. მთელი ერთი

წელიწადია, სადაც მე ვმსახურობ იქ ერთი ქალი მიყვარს. ეხლა შემოდგომაზე ვაპირებ ჯვრის წერვას, მარა ძალიან ვშიშობ: ვი თუ არ ვუყვარდე და მარტო იმიტომ შექცეოდეს ისე, რომ გათხოვება უნდოდეს!

საშა. მაშ დარწმუნებული არა ხარ იმის სიყვარულში?

სოლ. დარწმუნებული ვარ იმაში, რომ სიტყვიერათ და ქცევით მარწმუნებს, მარა გულში რა უდევს არ ვიცი. მინდა როგორმე გამოვცალო, მინამ ჯვარს დავიწერ, მარა როგორ? და რანაირათ? ეს ვერ მომიფიქრებია.

საშა. რაში უნდა გამოსცალო? სიყვარულში?

სოლ. დანამდვილებით უნდა გავიგო იმის სიყვარული ჩემდამი.

საშა. მაშ აღარ ხურობ აი. ცოლიანი კაცი უნდა გახდე ჰა? სასიამოვნოა.

სოლ. დრო არ არის თუ?

საშა. მაშ შენ გამოცდა გინდა იმ ქალის?

სოლ. უსათუოთ, და იმედია, ღამეხმარები.

საშა. მე ვიცნობ იმ ქალს?

სოლ. არა.

საშა. არც მინახავს?

სოლ. შეიძლება გენახოს.

საშა. ჰყავს ვინმე?

სოლ. ერთი ძმა ჰყავს ჩემოდენა და ქვრივი დედა.

საშა. სადა ცხოვრობენ?

სოლ. იქ, სადაც მე ვმსახურობ.

საშა. (ცოტა ფიქრის შემდეგ) იცი, სოლო, ადვილია იმ ქალის გამოცდა. თუ შენც მოიწონებ ჩემს აზრს.

სოლ. (მხიარულათ) შენ გენაცვალე მიშველე რამე, აბა როგორ?

საშა. მე ვკისრულობ მაგ საქმეს, თუ შენც ყოველისფერში მხარს დამიჭერ

სოლ. ვინ თავ მკვდარი არ დაგიჭერს, ოღონც მომიხერხე რამე.

საშა. მაშ აი ესერ შეიძლება იმ ქალის გამოცდა. შენ უნდა გამოცნო ის ქალი, ახ სხვა ვინმესთან უნდა მიმიწერო წერილი, რომ უსათუოთ გამაცნონ. მე ერთი-ორი კვირა დავრჩები იმ სოფელში, ვისთანაც შენ მეტყვი, განუცხადებ ჩემს გრძნობებს, აუხსნი სიყვარულს, იმის ძმასაც და დედასაც, გამოუცხადებ, ვითომ ძალიან მომეწონა, და შერთვა მინდა. როდისმე შენზედაც ჩამოვადებ ლაპარაკს, გაძაგებ, ენახათ რა შთაბეჭდილებას მოახდენს. თუ დამთანხმდა, ხომ არა ჰყვარებიხარ და თუ უარი მითხრა, მაშინ მართალი იქნება და ერთ მშვენიერ დღეს ორთავენი გამოვეცხადებით, გამოვეუტყდებით ჩვენ ეშმაკობაში. ამასაც მეტყვი, რომ ჩემს თავს მდიდრათ მოვაჩვენებ და მესამე კურსის სტუდენტათ. შენ კი ამ ორი კვირის განმავლობაში იმ სოფელს არ უნდა ვაეკარო. მხოლოდ ესე შეიძლება იმ ქალის გამოცდა. რას იტყვი, მოგწონს თუ არა?

სოლ. (აღფრთხილებული) მშვენიერი აზრია, ჩემო საშიკო, მშვენიერი. მთელი დღე და ღამე, რომ მეფიქრა ვერ მოვიგონებდი. წერილს მიგიწერ აქაურ მღვდელთან. ჩემი ძალიან მეგობარია, მეტს ხახვლს „ჩიტო ბუღას“ ეძახიან, ძალიან უყვარს

გადაკვრაც. ის ყველაფერს მოახერხებს, თითონ მიგიყვანს იმასა და გაგაცნობს, ან თითონვე დაიწყებს მაქანკლობას. მხოლოდ ეს უნდა გითხრა წელან, რომ თქვი უნდა გადაგოვო, შენ ისე უნდა მოიქცე, ვითომ არ მიცნობ. იქ ჩემი სურათია და როცა ნახო: ამის ისტორია ვიცითქო. რასაკვირვლია ცნობის მოყვარეობა გაიტაცებს და ჩაგაცივდება. მხოლოდ მაშინ დაიწყე, რაც მოახერხო.

საშა. (ხუმრობით) ბრავო, სოლომონ! არც შენა ყოფილხარ მამა-აბრამის ვირ... უკაცრავათ შემცდა, ბატანი (იციანის).

სოლ. ნეტა ვიცოდე რას იტყვის.

საშა. (სერიოზულათ) ბიჭო, მართლა, რომ შემიყვარდეს და კომედის მაგივრათ მედა შენში დრამა მოხდეს?

სოლ. (ეჭვით) რას მიჰქარავ?

საშა. (იციანის) კარგი ხო, ეხლავე ექვები ნუ დაგებადა, არავინ წაგართმევს. ეხლა-კი წავიდეთ თითო რამ... (ყელზედ თითს იკრავს) თორემ ყანყრატოს ცეცხლი ეკიდება ამოტენა ლაპარაკით.

სოლ. წავიდეთ, წავიდეთ (ხელი ხელს გაუყრიან და ორთავენი გადიან).

(ფარდა)

(ხადსონით)

ვით დედოფალია ბავშვმა ტიტინამ დაძიმსხვრიევი მთრთოლვარე გული და თან თამამათ, ამაპრატუნულათ განაგრძე შეება და სიხარული... შენი კისკისი კვლავ ჯიბრით სავსე წკრიალებს, თრთოლავს, ვით ვერცხლის ზარი, შენი თვალებიც გაბრწყინებულია, ვით ცის კამარა ტუბილათ მლიმარი. მარა ნუ ჩქარობ!.. ამ დღესასწაულს მალე დაჩრდილავს შავი ღრუბელი, უზრუნველ კისკისს, სიყვარულის ჰანგს მალე ეწვევა შავ ფიქრთა ხელი... ჩემს მაგიერათ დრო დაგჯის შენა, ჩემს წილ მადლობას ის გადაგიხდის... ხომ იცი წელი წელაწადს, მისდევს დრო მიდის, მიდის... უმჩნევლათ მიქრის. სიბერის ქამი, ვით შავი გველი, მოგებარება გულის შემზარი და ვერცხლის ფერათ გადაგქცევა თმა თავსაწნავი დღეს გიშრის მდარი... და გაიღვიძებ უცებ კეშნით, ამ სიცილ კისკისს ძილათ დასახავ, მარა ნეტარ დროს ვერ დაიბრუნებ იმ ბედნიერ წუთს ვერა, ვერ ნახავ!.. ვინ, ვინ ჩაგკრავს ქამს სიბერისას, ვინ დაგავიწყებს კოცნით შავ წამებს, სიკვდილის შიშით ანაძგერს შენ გულს ვინ დაამშვიდებს, ვინ დააამებს? ნუ თუ არ დაგცემს თავს ზარს, როს ნახავ შენი ცხოვრების არარაობას,

როს მოიგონებ მიწაში ჩაფლულს
 აზრსა ცხოველსა და დიად გრძობას?...
 შე კი საუნჯეს სიყვარულისას
 ფრთხილათ მოუვლი, თავს დავაკვლები,
 თითველ წერტილს ამ წმიდა განძის
 შემოკვევლები, გადავადნები...
 დე, დღეს ვიტყვო ვით ბავშვმა ჩვილმა,
 სამაგიეროთ ხვალ ავმღერდებო
 კვლავ ათრთოლდება სიამით სიმი
 და კვლავ ამესხმის ჩემს ქნართან ფრთები...
 სიხარულს, სევდას ერთად შევაწნი,
 თაიგულს შევეკრავ ცხოვრების ბაღში
 და სილამაზეს მუხლ მოყრილ დავსვამ
 ხელოვნებისა წმიდა ტაძარში...
 და ოდეს შენი ხსენება, სახეც
 წუთისოფელში აღარ იქნება,
 შენი გულმკერდი და ქორთა ბაგე
 და წავმიწდება, აღებრ მიქრება, —
 იქნებ იმ ხანათ ჩემი ლექსები
 შენს საფლავის ქვას ვინმემ დამღეროს,
 და ვით ამ დღემდის, იმ წამსაც ჩემებრ
 წმიდა გრძნობები ქნარზე აუღეროს..

ვ. მალაქიაშვილი.

ზოოლოგიური გასამართლება

(ქალაქ მგელქედურში)

არც მელექედურის ინტელიგენცია ჩამორჩა
 ჩვენი ქვეყნის სხვა ინტელიგენტებს და წერა კითხვის
 საზოგადოების სასარგებლოთ 22 1/2 აპრილს
 გამართა ვერეთ წოდებული „ზოოლოგიური გასამართლება“.

უნდა გენახათ ქ. მელექედურის ქუჩები, რომ
 ნათლათ წარმოგედგინათ, თუ როგორის გაასკეცე-
 ბულის ინტერესით ეპყრობა ხალხი ამგვარ გასარ-
 თობებს და როგორის სიყვარულით წერა-კითხვის
 საზოგადოებას.

არა თუ უზარ-მაზარი შენობა თეატრისა, არა-
 მედ ახლო-მახლო მოედნები და ქუჩები, სახლის აიე-
 ნები და სახურავებიც კი, გაქედლი იყო სადღესასწა-
 ულოდ მორთული ხალხით. პატარა ბიჭები ქუჩის
 ხეებზედაც შეხიზულყვევ და იქიდან უთვალთვა-
 ლებდენ დღევანდელი გმირის ჩამოტარებას. ტრამ-
 ვაისა და ეტლების მიმოსვლა, მთავარ ქუჩებზე მა-
 ინც, თითქმის შეჩერებული იყო. წესიერებას, რა-
 საკვირველია, თითონ ხალხი იცავდა და უნდა ით-
 კვას ჩინებულათაც იცავდა. ერთი სიტყვით მთელი
 ეს სანახაობა ისეთ დიდსა და საიმედო შთაბეჭდი-
 ლებას ახდენდა, რომ თვით „დროებისელი“ ნა-
 ცარ-ქექიაც კი, ამას შემდეგ ორიოდ სანუგეშო „დღი-
 ურს“ უძღვნდა თავის მკითხველებს.

ნაშუადღევს სამ საათზე ჩამოატარეს, დიდსა

და მკვიდრ რკინის ვალიაში მჯდომარე გმირი დღე-
 ვანდელი „გასამართლებისა“ ცნობილი ტრედიმო
 გველაძე.

თავისი გრძელი თითებით ის მაგრა ჩასქიდე-
 ბოდა ვალის რკინებს, მახვილი კბილებით დაუზო
 გავათ ღრღნიდა ნის მოაჯირებს და ცბიერ გველურ
 თვლებს გესლიანათ აცეცებდა აქეთ-იქით. პატარა
 ბიჭებმა ერთ-ხნობით ყიჟინა დააყარეს, მაგრამ, რო-
 ცა მოწესრიგებისაგან შენიშვნა მიიღეს, დაწყნარდენ
 — რას ერჩი კუტა, ვალიაში რომ ედანა კაცი
 არაა თუ? შენიშვნა ერთმა ქაბუკმა პატარას.

— კაცი თუ ყოფილიყო, არც იქინე ჩააქენ-
 დენ! მიუგო მოუფიქრებლათ ყმაწვილმა, მაგრამ გა-
 ლის მდგმურის დაცნვას კი თავი გაანება.

თეატრის მოედანზე და მათ უმეტეს თითონ
 დარბაზში ტევა არ იყო ხალხისა. ბევრნი, უბილე-
 თოდ დარჩენილნი, მოითხოვდენ გასამართლება გა-
 რეთ, „დღონტების მოედანზე“, მომხდარიყო, მაგრამ
 ჯერ-ჯერობით არც ამდენი თავისუფლება არის ქ.
 მელექედურში და ამიტომაც მათი სურვილი დარჩა
 „ხმად მდალადებლისა უდაბნოსა შინა“.

ყოვლად შეუძლებელია, აქ ამ პატარა წერილ-
 ში, მოვთავსო ყოველივე ის, რაც დღეს თეატრის
 დარბაზში მოხდა; ეს მოითხოვს გაცილებით მეტს
 დროსა და სივრცეს. ამისათვის ჩვენ მოვიყვანთ
 ბრალმდებლის ანდუყავარ ქარჩხავაძის და დამცვე-
 ლის მაქსიმე ქექაძის სიტყვებს, საიდანაც მკითხვე-
 ლი ჯეროვანათ გაითვალისწინებს ამ ორიგინალური
 გასამართლების დედა-აზრს.

საღამოს ექვს საათზე გაიხსნა სამსჯავრო, შემ-
 დგარი ხუთი მოსამართლისა, ორი ბრალმდებლისა
 ოთხი ვეჭილისა და 13 ნაფიც მსაჯულთა თანადან-
 წრებით.

ბრალდებულის დანახვზე ხალხში ჩოჩქალი
 შეიქნა. მოსალოდნელი უბედურების თავიდან ასა-
 ცდენათ ის ვალიაშივე დასტოვეს.

თავმჯდომარე. ბნო ნაფიცო მსაჯულნო
 და მოსამართლენო! თქვენს წინაშე სდგას უჩვეულო
 სურათი; შემთხვევა ამის მაგვარი ჯერ არ ახსოვს
 კაცობრიობის ისტორიას, მაგალითი მსგავსი ამისი
 არ სმენია არავის. თქვენს წინაშე სდგას ადამიანი
 — მხეცი, ანუ როგორც ხალხი უწოდებს „მგელ-კა-
 ცა“. თქვენ უნდა გაითვალისწინოთ ყოველი მისი
 მოქმედება, ასწონ-დასწონოთ მისი გამიზნულობა,
 მისი ნებისთ-უნებლიეობა, მისი ზარალ-სარგებლია-
 ნობა, მისი ყოველგვარი მხარე. დაეკითხეთ მრ-
 ვალგზის თქვენს სინდისს — პატიოსნებას და დასდოთ
 მსჯავრი. დამერწმუნებით, თუ რა დიდ-მნიშვნელო-
 ვანია ჩვენი ტანჯული სამშობლოსათვის ამ კითხვის
 ჯეროვანათ განათება, მისი ყოველ-მხრივი აწონ-და-
 წონა და მასზე სამართლიანი მსჯავრის გამოტანა.
 ამისათვის მოვითხოვ თქვენს ყურადღებას.

სიტყვა ეკუთნის ბრალმდებელ ანდრეას ვარ ქარ-
ჩხავადეს.

ხალხში ჩორჩული მისწყდა ყველანი მოუთმენ
ლათ მოელიან ბრალმდებლის სიტყვებს, მისი საბუ-
თების მოსმენას.

ტრიბუნაზე გამოდის ახალ გაზრდა შავგრემანი,
მაღალ-მაღალი ყმაწილი.

ბრალმდებელი ღირსეულნო მოსამართლენო
და პატიოსანნო მსაჯულნო! გულმოდგინებით მო-
ვისმინე სიტყვები თავმჯდომარისა გულისყურ ყვაე-
ხმა ერისა, ავსწონ-დავსწონე საქმენი ბრალმდებუ-
ლია, თანახმად ჩვენი ეროვნული კანონებისა და აი
განსახივრება ყოველივე ამისა მზად მაქვს თქვენდა
სასმენად.

მაგრამ ვთხოვთ მიბოძოთ ნება, შევეხო საგანს
ორის მხრით: ზოოლოგიურისა და სოციოლოგიუ-
რის.

ბრალმდებელი ტრიბუნო გველაძე იშვა სრუ-
ლიად ნორმალურ ადამიანთა ოჯახში აგერ ორმო-
ციოდ წლის წინათ. ჯიანასკნელ წლებამდე, სხვა
ოჯახის წევრებთან ერთად, ის აწარმოებდა ისეთსავე
ცხოვრების განვითარებას, როგორც შეეფერება
ცოტად თუ ბევრად ნორმალურ განსახივრებულ აზ-
ნაურს, რომელთა ჯგუფს იგი ეკუთვნის.

ცხოვრების მიმდინარეობათა ცვალებადობამ,
მას დაუკარგა ნიადაგი არსებობისა ადამიანთა შო-
რის, წარიტაცეს იგი ბოროტ ინსტიქტთა მღელვარე
ტალღებმა, დაიმონავეს უხამს მიდრეკილებათა
მკვეთრმა გავლენებმა, შემოქმედებულ ინსტიქტთა
მოზღვავებულმა ზეგავებმა და მისცეს იმგვარ ცხოვ-
რების მორევს, რომელშიაც ის ბანაობდა როგორც
მხეცი სადაც მან თითქო დაჰკარგა ყოველივე ადა-
მიანური, თვინიერ მხოლოდ სახისა.

მაგრამ, ბნო მოსამართლენო და ნაფიცნო
მსაჯულნო, ეს არის მოქმედება გამოზნული, მოქმე-
დება სარგებლობისათვის ნაძრახი; ეს არის მიდრე-
კილება მანკიერი, მოქმედება ოქროსა და დიდების
მოყვარულისა, მხეცობის სამოსლის ქვეშე ჩადენილი.

თქვენ მოგხსენდებათ, ბნო ნაფიცნო მსაჯულ-
ნო, რომ მხეცთათვის არ არსებობს კანონი, არ არ-
სებობენ არავითარი ზნეობრივი ნორმები და ამისა-
თვის არც მოეთხოვება მათ მოქმედებას ანგარიში ამ
მხრივ. აი რა მოსაზრებით გავხვია ბ-ნი ტრიბუნო
გველაძე მხეცის სამოსელში, აი რატომ გვიმტკი-
ცებს ის თვის ნადრობას. მე ღრმათა მწამს თქვენი
შორს მხედველობა, თქვენი დაკვირვება, თქვენი სა-
მართლიანობა გაიხსენეთ ბატონებო მის მიერ ამო-
წყვეტილი ოჯახობის ამბავი, გაიხსენეთ მის მიერ
მოტაცებულ საქონელთა ზღაღილი, გაიხსენეთ მისი
სოფლებში თარეში, გაიხსენეთ მისი მურამებზე იე-
რიში, მისი ხშირი სიმთვრალე, გაიხსენეთ ყოველი-
ვე ეს და თქვენთვის აშკარა იქნება, რომ ნამდვილ,
წმინდა მხეცს არ შეუძლია ადენი ზარალი მიაყე-

ნოს ქვეყანას. თქვენ გაიხსენეთ, რომ ჩვილ ბავ-
შთა წინაშე თვით მრისხანე დათვიც კი დაბლა უშ-
ვებს ამართულ თათს, რომ გლენთა ავეჯეულობას
არც მგლები ეტანებიან მაგრე რიგათ. ბრალმდებუ-
ლი გველაძე კი დაუზოგავათ ძარცვავდა დუქნებს
და ხურჯინებით გაჰქონდა იქიდან როგორც ჩაი-
შაქარი, აგრეთვე სხვა მხეცთათვის მოუხმარელი სა-
ნოვავე

დაუკვირდით, ბნო მსაჯულნო, ყოველივე
ამას და თქვენთვის აშკარა იქნება, რომ ბ-ნი გვე-
ლაძე, განგებ, სასჯელის ასაცდენათ იგონებს მხე-
ცობას, რომ ის არის ადამიანი მხეცურის ინსტიქ-
ტებით და ამისათვის დასჯის ღირსი. (დაუსრულე-
ბელი ტაში).

დამცველი ქებაძე. ბ-ნო მსაჯულნო და პა-
ტიცემულნო მოსამართლენო! ვიდრე ბრალმდებუ-
ლის უდანაშაულობის გამორკვევას შევუდგებოდე,
ნება მიბოძეთ, მცირე ხნით ადამიანთა პირველ ყო-
ფილ არსებობას დაუბრუნდე. ჩემის აზრით მხო-
ლოდ ამ ექსკურსიას შეუძლია ჩვენი მსჯავრის
სწორ გზაზე დაყენება და აღნიშნული პრობლემის
ასე თუ ისე ახსნა განპარტება.

მაშ ჩავიხედოთ ისტორიის ჯურღმულში!

ჯერ კიდევ დიდებული მგოსანი ინდოელთა
ერისა, ჭარლზ დარვინი, ამტკიცებდა, რომ ადამიანი
წარმოსდგა ცხოველთა ჯიშებისაგან, რომ თქვენი
უმორჩილესი მონა არის განვითარება უბრალო
ფიციკული მიიმუნისა, მართალია ბ-ბო მე, უკი-
დურესი იდეალისტი, სხვაგვარ ვხსნიდი ადამი-
ანთა განსახივრების ისტორიას, მაგრამ დღევან-
დელი მაგალითი ისეთი ძლიერი თვალსაჩინოებით
ლაღადებს ყოველივე ამის შესახებს, ბ-ნი გველაძე
ისეთს მაგალითს წარმოადგენს თეორიის დასასაბუ-
თებლათ, რომ იძულებული ვარ, ქედი მოვიხარო
მის წინაშე.

შემდგომად ინდოელი მგოსნის დარვინისა, იგი-
ვე თეორია განავითარა იპონელსა დრამატურგმა
ფრიდრიხ ნიცშემ და დღეს მსოფლიო მეცნიერება-
ში ამ თეორიას არა ერთი და ორი მიმდევარი ყავს.
მე ვამტკიცებ, ბ-ნებო, რომ მიტრილო გველაძე არის
ერთი იმათაგანი, რომელიც ატავიზმის ძალით ში-
ნაგანი არსებით დაუბრუნდენ უძველეს დროთა წი-
ნაპრებს, ხოლო გარეგანი მოხაზულობა არსებისა
შეინარჩუნეს დღევანდელი.

აქ ბევრი მოსაზრება მოიყვანეს ბ-ბო იმის და
სამტკიცებლათ, რომ კლიენტრი ჩემი განზრახ იგო-
ნებს მხეცობას, რომ ის ნამდვილი ადამიანია მხეცუ-
რის მიდრეკილებით, რომ ამ ხერხით უნდა მას სა-
სჯელი აიცილინოს და სხ. და სხ

სხვათა შორის ითქვა ისიც, რომ ის იტაცებს
ისეთ სანოვავებს, როგორც არის მაგალითად შა-
ქარი და სხვა. სასაცილოა ბ-ნო მოსამართლენო,
რომ სამწუხარო არ იყოს ასეთ მოსაზრებათა წამო-

ყენებით ბრალდებულის დამნაშავეთ ცნობა. განა რომელ თქვენგანს არ მოეხსენება ის მისწრაფება ტკბილეთულობისადმი, რომლითაც განთქმულია ტყეთა ჩვენთა უმთავრესი მოქალაქე, ბნი დათვი? დარწმუნებული ვარ, თქვენთვის აშკარაა მისი თაფლშაქრის მოყვარულობა და ამიტომაც იმედი მაქვს, ყურადღებას არ მიაქცევთ იმ მეცნიერულ საფუძველს მოკლებულ ფაქტებს, რომლებზედაც დამცველი უთითებს.

აგრეთვე საჭიროა განვმარტოთ ფაქტი ურმებზე თავდასხმისა. გარნაღა არ მოეხსენებათ, თუ რა ძნელია შიმშილი მხეტათვის! და აი ერთ მშვენიერ დღეს ძალზე მშვიერი ბნი გველაძე წააწყდა გზად მიმავალ ურემს, უკეთ ვსთქვით ხარებს, რადგან მას აინტერესებდა არა ურემი, ანუ მეურმე, როგორც ასეთი, არამედ ხარები, როგორც უპირველესი საზრდო ყოველგვარ მხეტთა.

უნდა აღვნიშნო აგრეთვე ის გაუგებრობა, რომელიც მთვრლობაზე ააშენა ბ-ნმა დამცველმა. დიხა! გასაკვირია, რომ დამცველს არ ესმის ბუნების მეტყველების ძირითადი კანონები! მან არ იცის, რომ სიმთვრალე არ შეადგენს მხოლოდ ადამიანთა ღირსებას, რომ თვით აფრიკის სპილონიც იმზადებენ თავისთვის ეგრეთ წოდებულ მათრობელას, ხოლო მაიმუნთა შორის მთვრლობა უმეტეს ყვავის, ვიდრე ქართველ არტისტთა და ახალგაზრდა მგოსანთა შორის. ბ-ნი გველაძეც შეიძლება მთვრალი იყო და იყო კიდევაც ურმებზე თავდასხმის დროს, მაგრამ ეს სრულიად არ ამტკიცებს იმას, თითქო ბრალდებული არ იყოს მხეცი ადამიანის სახით, არამედ იყოს ადამიანი მხეცის ინსტიქტებით.

ბევრი, ძლიერ ბევრი რამ შემეძლო მეთქვა ბრალდების ყოველი პუნქტის წინააღმდეგ, მაგრამ იმედია, პატივცემულნი მოსამართლენი და მსაჯულნი უკვე აღნიშნულითაც დაკმაყოფილდებიან და საჯაროთ აღიარებენ, რომ ყოველივე, რაც ჩაიდინა ტრიდომო გველაძემ, ჩაიდინა არა როგორც ადამიანი მხეციური ინსტიქტებით, არამედ როგორც მხეცმა ადამიანის სახით.

ამისათვის, ბნო მოსამართლენო და ნაფიცნო მსაჯულნო, გთხოვთ უდანაშაულოთ იცნოთ ჩემი კლიენტი, სრულიად გამართლოთ ისა და მით უზრუნველ ჰყოთ მოსამართლიანობის პრინციპები. (ტაში).

ნაფიც მსაჯულთა საბჭომ ორი საათის სჯაბა ასის შემდეგ გამოიტანა განაჩენი, რომლითაც ტრედომო გველაძე ცნობილ იქმნა, როგორც მხეცი ადამიანის სახით და გამართლებული ურიცხვ დანაშაულობათა ჩადენაში.

ხალხი ძლიერ ადღეღვა ამ განაჩენმა და მქუხარე ტაშით დააჯილდოვეს მოსამართლენი.

მდივანი.

P. S. აღნიშნულმა გასამართლებამ დიდი მო-

ძრობა გამოიწვია აღმოსავლეთ გურიის მხეტთა შორის. მელიათა ხელმძღვანელობით, დათვებს, მგლებს, ტურებს, ფოცხვერებს და სხვათა, პეტრია შეუდგენიათ და მცურთმეციათ სამსჯავროსათვის. ისინი უღრმეს აღშფოთებას გამოსთქვამენ აზგვარი გადაწყვეტილების გამო, ვინაიდან თავს შეურაცხყოფილათ სთვლიან ტრიდომო გველაძის მათ კორპორაციაში ჩარიცხვის გამო.

მდ.

ნუ ნაღვლოვ ძმაო!

დილა ციმციმებს... არე მიდამო ზურმუხტ ქათბით შემოქარგულა; მნათობის უხვი ჭურფა სხივები მდღელოს წიაღში გრძნობით ჩაკრულა.

ციური ცვარი, მარგალიტივით, ვარდის კოკორზე ელავს, — ქათქათებს, ცელქი ნაკადი სპეკალ შეხეფებით უხვათ რწყავს მინდვრის ზურმუხტსა კალთებს.

გრწობისა მეფე ჩანვს აწყრიალვებს, შაში ხის ტოტზე ტკბილათ ქაბჭახებს, ფრთა ლალი სიო ნაზის ტიტინით ეამბორება ფერად ზამბახებს.

ქვეყნიურ შევებით მტკბარი და მთვრალი წარმტაც ბუნებას ვერ სტაცებს თვალსა, ეტრფიალება იმის მშვევნებას და განუსაზღვრელს ეძლევა წამსა.

მხოლოთ მარტო შენ შრომისა შეილო, ესე სურათი ვერ გაჯადოვებს, კრული სვე ბედი კვალ და კვალ დაგდევს, თვალთაგან ცხარე ცრემლებს გათოვებს,

მაგრამ ნუ ნაღვლოვ, ჩაგრული ძმაო, შენთვისაც დაჰკრავს ჟამი ნეტარი და საზარ ღამის სუსხით გათოშილს, სხივს გადმოგაფრქვევს ტურფა ცისკარი.

დ. თურდოსპირელი.

იყიდება „შრომის“ სტამბაში

და აგრეთვე კაეკ საზნებათ მსურველთ:

1909 წლის „აღმანახები“ 7 ნომერი

და „მათრახი და სალაპური“ 29 ნომერი

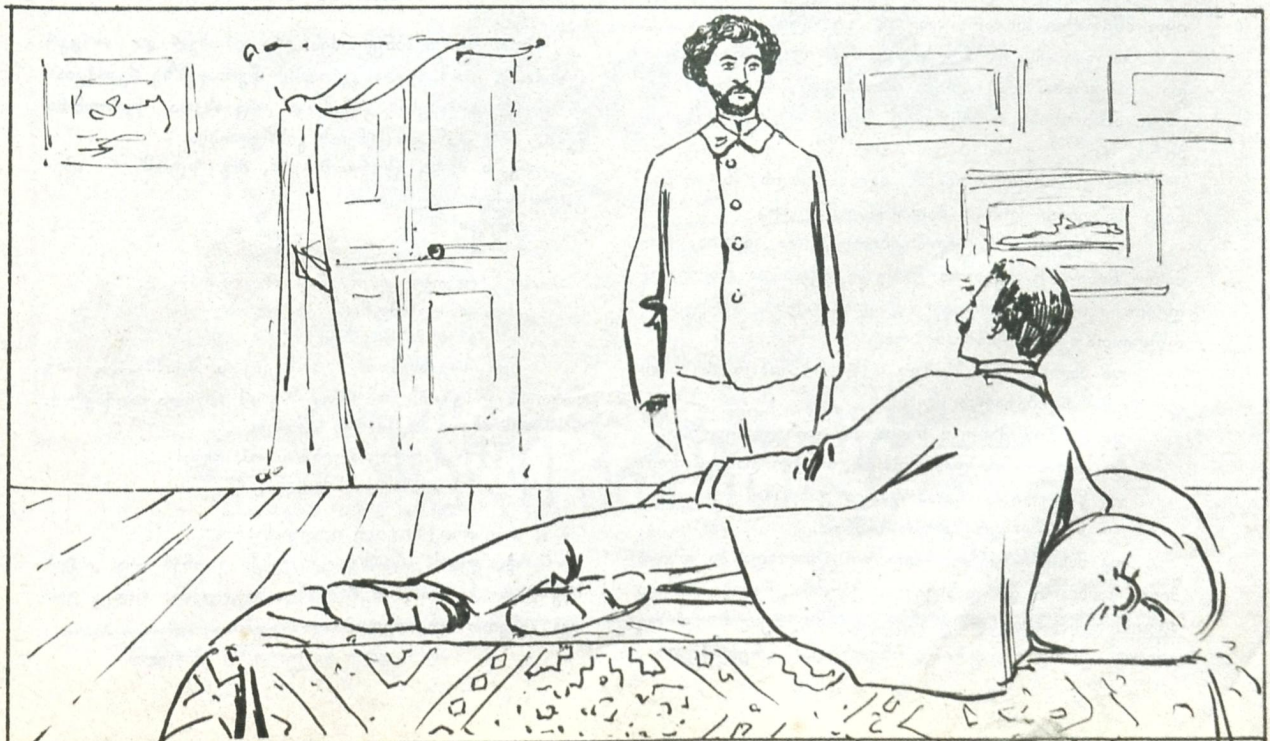
ერთად შეკრული 2—50 კ.

ხაკანაცი ქაღალდი

გ. რობაქიძე. თქვენც ხომ თანახმა ხართ ქ-ნო ზენაბ, ამ საქმის განსაჩივრებისა?
 ზენაბ. თქვენ, ბ-ნო დამცველო ისე ღრმათ ჩასწვდით ჩემს გულის გრძნობებს, რომ მე არც სა-
 თქმელი და არც საწინააღმდეგო არაფერი მაქვს.
 კატა. თქვენ რას იტყვით ბ-ნო ოთარ, გორის ერისთავო?
 ოთარ. მ...მ...მე დალ...ე...ვის წი...ნა...ლღღ. მღვგი არ...აო...ღეს არა..

ტრაპიკოს ცხოვრებთან.

ბ-ნი მარკუშოვი სიუჟარულს უცხადებს ქ-ნ გისს.

„მენავე“ ვინმე „ხალხს“ მოველინა!

დღესა ერთსა ხალხს“, სამშობლოს,
 მოველინა სანახავი—
 ზღვის ტალღებმა ქაობ კიდეს
 გამოორიყა ძველი ნავი;
 ნიავ ქარი აქანებდა
 იმა ნავის თეთრსა ალამს
 მუნ ჰაბუჯი ვინზე იდგა
 მიუძღვნინდა „ხალხსა“ სალამს.
 რას ნიშნავდა ეს მოველენა?
 რა იყო მის ბედის წერა?
 შესტკეროდა ხალხი ალამს,
 კითხულობდა — ზედ ეწერა:
 „ჩემსკენ მოდით კალათებით,
 აქეთ კარგი მწვანელიო,
 კობტა ბიჭის მოკრეფილი
 ნავით გამოტანილიო —“

და იხილა ხალხმა სანახაობა ესე: — იდგა ქაბუჯი ნავსა მას დანჯღრეულსა და მასვე ახლდა ორშაურნიანი ბურთის ტოლა არსება — სანჩო.

და ჰაბუჯსა მას მარჯვენასა იღლიას ქვეშე ეპყრო ტიკი, რომელსა არღა იდგა წვენი ვახისა რამეთუ შეესევა მოწყურებულსა.

ხოლო ტიკსა მას ინახებოდა ნადავლი უცხო ქვეყნიდან: — ქანდაკების ნამტრევეი და ნავლუჯი ოსმალეთის ასულთა მანდილისა. — რაიცა ცხადყოფდა ჰაბუჯისა მისგან ხელოვნებისა და მშვენიერების მოყვარულობასა.

და მოკუბრული პირი ტიკისა დახაზულიყო, რაიცა ნიშნავდა დაწერილს; რამეთუ ჰაბუჯი იგი იყო მწერალი და არა გაანდა ეტრატო...

ჰაბუჯი ესე, გაქრილი კიდითი კიდეს, იკვებებოდა ნიახურითა და კალამი მისი იყო გამხმარი ძირი იმავე ნიახურისა, რომელითა ჩახაზულ იყო ტიკისა პირი

და განცხადებია ამებრ ალამზე აღნიშნულისა, ნავი დატვირთულიყო ბალახ-მწვანელითა.

და ხალხმა მან კალათებით არარა ივაქრა, რამეთუ ნიახური თვითონ ჰაბუჯსა ეჭამა და დარჩენილიყო გვირილა, რომელი წაიღო ხალხმა მცირედ — რწყილთა მკებნართა სამუსრად.

და ხალხმა მან ზურგი აქცია სანახაობასა ამას და გაემართა ბაზარსა სხვასა.

და დაშთა ჰაბუჯი ნავსა მას დანჯღრეულსა.

და დღესა მას ღამე მოჰყვა, ხოლო ღამესა დღე.

— მწყურის! — წარმოსთქვა ჰაბუჯმა.

— მშბა! — განიმეორა სანჩომ.

და მანვე — სანჩომ — ადლო გვირილა ბალახისა ძირი გამხმარი და დასველა ქაობსა ნავისა ძირად მდგომარესა შინა და დააწერა ალამსა თეთრსა მეორე გვერდსა ასოებითა ფრიად მაგივლითა: „რედქცია“.

და ინუგეშეს მათ,
 და ალამსა იმასვე თეთრსა
 დასწერეს განცხადება სხვა. —
 და ხალხისა მისაქცევად
 ტიკს ჩაბერეს, დაჰკრეს ზარი —
 „მოდით ხალხო! — მოკლე ხანში
 გაიხსნება აქ ბაზარი;
 ფერჩათეები თეთრ ლაიკის
 იყიდება იავ ფასში: —
 შეგიძლიათ აარჩიოთ
 რომელიც გსურთ, წყვილი ასში.
 რამდენიმე პოლის ტილოც,
 საქონელი სულ გრანციის
 დაეშურეთ — ვინც არ იცის!

და მიიქცენ მისდამი, ყოველნი, რომელთა მიქცევა ჯერ იყო.

მაგრამ ფერჩატეები ნახმარ იყო და პოლის ტილო გაცვეთილ.

და დაშთავრდა ვაქრობა ესეცა უნაყოფოდ,
 და ფრიად დაღვრემილ დარჩა ჰაბუჯი

მხოლოდ სანჩოსა ეპყრა ალამი თეთრი, რომელსაზედა იყო აღბეჭდილ ასოები მსხვილითა „რედქცია“.

და განცხადებანი ლექსად: —

„აქეთ კარგი მწვანელი,

„კობტა ბიჭის მოკრეფილი,

„ნავით გამოტანილი“...“

და სხვა ამგვარი, ბევრი.

და დაშთავრდა ამბავი მცირე სანახაობისა მის. **შხამიანი ბალია.**

მათრასის ფოსტა.

ბათუმი. ა. ბნელიძეს. არა ერთხელ და ორჯერ გვითქვამს, რომ ეკვლა წვრილმან წერილებზე რედაქციას არ შეუძლია ზასუხის გაცემა და არც ასეთი წვრილმანი წერილების უკან დაბრუნებას კისრულობს.

თქვენ შინც გსურთ ზასუხე, თუ რატომ არ იხე-
 ჯდება თქვენი ლექსები.
 იხეებთ!

„ნეტავ რა არის სამყარო,
 რისთვის ან ვისთვის არსებულა?
 ვინც გაძევრობს და მეუღლს
 ის ხომა დიდებულა.“

უნდა მოგახსენათ, რომ ძნელი სათქმელია, თუ რისთვის არსებობს სამყარო, მაგრამ ადვილი სათქმელია, რომ არა ასეთი ლექსების საწერათ.

„წარსულ წლებშია, ოჰ, დედა!
 რა „შხანიკი“ მყავდით,
 ახლა რა ცოდვა გეწვია
 თითქოს სულ თლათა წახლია“

ოჰ, დედა!.. წარსულ წლებში გვანებ არც თქვენ სწერდით ლექსებს, მაგრამ ახლაც ოჰ, დედა! რადაც ცოდვა გეწვიათ და შეტყობთ დაჯგუფებით.

„ღრინველთ და ოთხფეხთ ერთხელა“

აუტყდათ ომი მწარდია
წიწდენ და გლიჯდენ ერთმანეთს
წივილ ბლოკინი გახდია!

ოჰ, დედა! განს თათონ ვერა ხედავთ, რომ „ომი მწარდია“ და „ბლოკინი გახდია“ შეგურულ გვარებს უფრო ჰგავს ვიდრე შოკეხის გამოხატულებას? ოჰ, დედა!

„ერთი ფრინველი იმიაში
ხა-ხარებს სივანე მარდია,
სიეთაც ძალას შეატყობს
იქ გადახტ-გადაფრინდია“

ოჰ, დედა! აბა რამელი ფრინველი გინახავთ ხარ-ხარებდეს და „გადახტ-გადაფრინდას“ შეგობდეს? ოჰ, დედა!

„ოჰ ჯანუმ ბიზუმ ყარდაშო,
ასე ცხოვრება ავია,
ვინც მიბაძოს დამურას
იმას შეურცხვენ თავია.“

ოჰ, დედა! რისთვის გვტანჯავთ და თქვენ თავსაც იტანჯავთ! ამაზე სხვა რაღა გვეთქმის:

ოჰ ჯანუმ ბიზუმ ყარდაშო, ლექსები თქვენი ავია, ვინაც მიბაძოს შოკეტებს იმას

მგონია გმარა. მე თქვენ გარწმუნებთ, რომ შრომით წერა უფრო მოგიხდებათ, ვიდრე შოკეხით.

სამტრედიას, რკოს, მადლობა! გიცხადებთ უკრადლებიასთვის, მაგრამ:

„ოჰ ჯანუმ ბიზუმ ყარდაშო
„შარადა“ უვარგისია,

„ტვინში ჩავსოს მკითხველსა,
ვითარცა ვით სადგისია!“

გორი. მწიგნობარს მართლაც ქართული გრამატიკა სწიდათ ხმარობს უცხო სატყევეში „ტ“ ს მკვივრათ „დ“-ს, მაგრამ „ქ“. გორის“ ჩრდელად „ქ“. დორის“ დაწერა შეტის შეტი „დრამატკული და მწიგნობრულია.“ ამის მახედვით თქვენ გამოსვალთ „ქ“ დორის“ მოქალაქე! ოჰ ჯანუმ ბიზუმ ყარდაშო!

წერილი რედაქციის მიმართ.

ბ.ნო რედაქტორო! თქვენ პატივცემულ ჟურნალ ამოთრახ და სალაპურის № 16-ში, მოთავსებული იყო „სააღდგომო საჩივარო სახეჩრლებზე“ „შემთხვევით დამწერე“ სი.

რადგან საზოგადოებაში ხმებია გავრცელებული, ვითომ იმ წერილის ავტორი მე ვიყო, გთხოვთ გამოაცხადოთ თქვენ პატივცემულ ორგანოში, რომ ავტორი მე არა ვარ და დამოქნათ ცრუ ბრალდებისაგან*).

პატივისცემით გრიგორი ფარქოსაძე.

* „მათრახის“ რედაქცია არწმუნებს ცრუ ბრალდებლებს, რომ გიორგი ფარქოსაძეს არ ეკუთვნის აღნიშნული ლექსი.

წელიწადი 1910 წლისათვის მ. მ. მ. მ.

მ ი ი დ ე ბ ა ხ ე ლ ი ს მ ო ჯ ვ მ რ ა

უთვალ-კვირულ იუმორისტულ ჟურნალზე

თაუდან გამოიქრს ჟურნალს და მთელი წლის ფასს შემოიფანს, ავევის-ცოს პირველ რიყსებზე ჟურნალთან ერთათ

კრეშიათ გაეგზავნება

ახალი კრებული

ჟურნალი წლიურათ ღირს 5 მ. თვიურათ 50 კ. ცალკე ნომერი 10 კ ფულის გამოსაგზავნა ადრესი: Тифлисъ, Типографія Т-ва „Шрома“, Василю Карамановичу Болквалдзе.

საკვირველი კეზავი!

გამვლელი. ღმერთო ჩემო, ღმერთო ჩემო, შეხედეთ ცოცხალი ინტენდანტია და კიხეში არა ზის, თავისუფლად დადის!!